

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Lagere School - Onze-Lieve-Vrouw-Presentatie te BORNEM

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 110601

Instelling Vrije Lagere School - Onze-Lieve-Vrouw-Presentatie

Directeur Dirk BOEYKENS

Adres Rijkenhoek 2 - 2880 BORNEM

Telefoon 03-889.44.74

Fax 03-899.02.90

E-mail directie@olvpls.be

Website olvpls.be

Bestuur van de instelling VZW Katholieke Scholen Groot-Bornem

Adres Driesstraat 10 - 2880 BORNEM

Scholengemeenschap Vrije Basisscholen Groot Bornem

Adres Driesstraat 12 - 2880 BORNEM

CLB Vrij CLB Het Kompas

Adres Vijfhoek 1 A - 2800 MECHELEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 14-11-2016, 15-11-2016, 16-11-2016, 17-11-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 17-11-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 29-11-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Willy DE HERDT

Teamleden Guido AERTS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Lager onderwijs: wiskunde	8
3.1.1.2 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	11
3.1.1.3 Lager onderwijs: mens en maatschappij	11
3.1.1.4 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	11
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	14
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	14
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	14
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	16
4.1 Deskundigheidsbevordering	16
4.2 Leerbegeleiding	17
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	19
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	21
6.1 Wat doet de school goed?	21
6.2 Wat kan de school verbeteren?	21
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	22
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	22

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de vrije lagere school 'Onze-Lieve-Vrouw-Presentatie' gelegen in het centrum van Bornem. De school werkt samen met de nabijgelegen autonome kleuterschool en de secundaire school. Al deze scholen zijn van hetzelfde schoolbestuur en komen als een geheel naar buiten. De school heeft een vrij stabiele leerlingeninstroom uit de nabije omgeving en de ruimere regio. De leerlingenpopulatie is een weerspiegeling van de bevolking. Het leerkrachtenteam is ook vrij stabiel. De directeur staat reeds geruime tijd aan het roer van de school.

Op basis van het vooronderzoek van 7 november 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor wiskunde, wetenschappen en techniek en mens en maatschappij de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de leerbegeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. De leerlingen bereiken in voldoende mate de eindtermen. Voor het leergebied wiskunde realiseren de onderwijzers een vrij volledig en evenwichtig onderwijsaanbod. Domeinoverschrijdend kunnen toepassingen nog meer aandacht krijgen. Via extra taken en individualisering spelen de teamleden gepast in op de noden van de leerlingen. De kwaliteit van de instructie is leerkrachtafhankelijk. De school bouwt ervaring op met co-teaching waarbij de titularis wordt bijgestaan door een zorgleerkracht. Ze nemen samen de verantwoordelijkheid op voor het onderwijs aan enkele of alle leerlingen waardoor extra ruimte ontstaat om elke leerling gepaste zorg aan te reiken of meer uit te dagen.

De leergebieden wetenschappen en techniek en mens en maatschappij worden traditioneel als een geheel beschouwd. In de planning en de uitvoering komen ze voor als 'wereldoriëntatie'. De school richt zich gaandeweg op de realisatie van het leerplan. Vooral voor de inhouden zijn reeds initiatieven genomen om het aanbod in overeenstemming te brengen met de verwachtingen van het leerplan. Voor de didactische aanpak en de evaluatie zijn er verschillen tussen de onderwijzers. De school kan nog verdere stappen zetten om hierin de uitgangspunten en de visie van het leerplan duidelijker te implementeren. Voor het domein techniek optimaliseert de school momenteel het aanbod en de didactische aanpak.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat de deskundigheidsbevordering gekoppeld is aan de schoolprioriteiten. De school organiseert jaarlijks een aantal teamgerichte nascholingen. Tevens krijgen de leerkrachten voldoende kansen om zich persoonlijk te professionaliseren. De mate waarin ze hierop ingaan is erg leerkrachtafhankelijk. De leerbegeleiding is duidelijk in evolutie. De school werkt momenteel sterk aan een actuele visie die de verwachtingen van de overheid wil realiseren. Er is een duidelijke structuur in de zorg die zich niet alleen richt op leerbegeleiding maar ook op de socio-emotionele begeleiding. De school kan nog groeien in de efficiëntie van de planning en de uitvoering hiervan. Coaching van en door (zorg)leerkrachten om de instructie te optimaliseren is nog geen verworvenheid.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat de schoolleiding belang hecht aan een veilige, gestructureerde leeromgeving en aan collegiale samenwerking. Ze streeft naar een positieve dynamiek onder de onderwijzers, die aangeven graag in de school te werken. De schoolleiding kan delegeren en durft leerkrachten de verantwoordelijkheid geven om initiatieven te nemen of inhoudelijk voor te bereiden. Om de interne werking te optimaliseren is de organisatie van het intern overleg aangepast. De personeelsvergaderingen gaan nu deels door in kleinere groepen zodat de communicatie en betrokkenheid verhogen. De school neemt de zorg voor haar kwaliteit ter harte. Ze grijpt de resultaten van tevredenheidsenquêtes en een zelfevaluatie aan om eventuele problemen in kaart te brengen en indien nodig ook bij te sturen. De school kan nog groeien in de uitbouw van een outputbeleid door een grondige analyse te maken van de beschikbare toetsresultaten en hieraan maatregelen te koppelen op alle niveaus.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, hygiëne en veiligheid van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school daarover een actief beleid voert. De lokalen zijn in goede staat, en de toiletten zijn hygiënisch en ingericht volgens de wettelijke bepalingen. De keuringsverslagen van externen tonen aan dat de wettelijke bepalingen nageleefd worden. Naar aanleiding van de recente keuring van de elektrische installatie is verdere opvolging evenwel nodig.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'. Binnen het schoolteam is het draagvlak voldoende groot om het huidige ontwikkelingsproces verder te zetten. De onderwijzers kunnen zelf verder de onderwijskwaliteit bijsturen, verbeteren of borgen. Ze kunnen zich hierbij laten inspireren door de aanbevelingen in dit verslag. De onderwijsinspectie formuleert tevens een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en voor de 'overige erkenningsvoorwaarden'.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

- Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen voor wiskunde in voldoende mate. Het leerlingenwerk en de planningsdocumenten van de onderwijzers wijzen op een doelgerichte aanpak. Alle domeinen komen evenwichtig en geïntegreerd aan bod. Het team evalueert dit aanbod, past dit aan en stemt het af op zijn doelgroep.

Curriculum	De school wil de leerplandoelen voor wiskunde bereiken via een
Onderwijsaanbod	onderwijsleerpakket dat stelselmatig in gebruik genomen wordt. Enkel de
<i>Referentiekader</i>	groepen van de oudste leerlingen werken dit schooljaar nog met het
<i>Planning</i>	voorgaande pakket. Bij het keuzeproces voor het nieuwe leerpakket werden
<i>Evenwichtig en volledig</i>	niet alle teamleden diepgaand betrokken. De criteria om tot de keuze te
<i>Samenhang</i>	komen, werden vooral door collega's van de eerste graad bepaald en zijn
<i>Brede harmonische vorming</i>	eerder gebaseerd op informele gesprekken of bronnen om aan de ervaren
<i>Actief leren</i>	knelpunten met de toen gehanteerde methode een oplossing te bieden. Door
	de inmiddels opgebouwde ervaring met de methodologische opties en de
	inhouden van het huidige pakket komen teamleden tot de bevinding dat er
	aanpassingen nodig zijn en maken ze vooral per leeftijdsgroep onderling hiertoe
	afspraken. Deze aanpassingen zijn divers en gaan over het uitbreiden of
	inperken van de oefenstof, verschuivingen bij het aanbrengen van leerinhouden
	tot het voorzien van een alternatieve didactische aanpak. De aanpassingen
	geldten doorgaans voor de hele klasgroep maar soms ook voor individuele
	leerlingen. Een beperkt aantal leerlingen volgt een volledig eigen leertraject en
	sluit voor wiskunde inhoudelijk aan bij een andere leeftijdsgroep.
	De onderwijzers richten zich voor de jaarplanning voornamelijk op het
	onderwijsleerpakket. Voor de dagelijkse voorbereiding gebruiken ze de
	vooropgestelde lesdoelen en leerplandoelen uit het pakket. Alle domeinen van
	het leerplan komen zo in voldoende mate aan bod. Voor de
	domeinoverstijgende 'toepassingen' richten ze zich op het aanbod in het pakket
	dat enerzijds eerder beperkt oefenkansen biedt tijdens de reguliere lessen
	maar ook extra oefenbundels ter beschikking stelt. Deze extra oefenkansen
	worden doorgaans als tempodifferentiatie gebruikt waardoor niet alle
	leerlingen de toepassingen grondig oefenen.
	Om wiskundige leerstrategieën aan te brengen doet men vooral een beroep op
	een algemene heuristiek die zich richt op aanpakgedrag. Tijdens de
	geobserveerde lessen werd deze heuristiek vrijwel nooit spontaan toegepast
	door de leerlingen. Specifieke heuristieken die ook transfergericht kunnen
	toegepast worden, krijgen weinig aandacht.

Sommige onderwijzers leggen, waar dit nuttig en relevant is, verbanden tussen wiskunde en aspecten van wereldoriëntatie of andere leergebieden. Wiskunde wordt doorgaans als apart leergebied gepland.

De wiskundelessen kenmerken zich door een hoge mate van betrokkenheid door de leerlingen. Ze krijgen doorgaans veel kansen om de leerstof grondig te verwerven. Individualiserende werkvormen zoals contract- en hoekenwerk worden in alle leergroepen georganiseerd. Bij de verwerking van de leerinhouden kunnen de leerlingen op eigen tempo en niveau vorderen. Product- en procesevaluatie met de leerlingen aan het einde van de les komen in een aantal klassen voor.

Tijdens de lessen vertonen de leerlingen, afhankelijk van de klas, een hoge mate van zelfstandigheid. Dit wordt meestal in de hand gewerkt door een duidelijke lesstructuur en ondersteunende hulpmiddelen zoals stappenplannen die nauw aansluiten bij de voorziene leerstof. Bij een aantal geobserveerde lessen heeft een leerkrachtgestuurde aanpak de bovenhand, wat ten koste gaat aan leerlingeninitiatief en efficiëntie.

De kwaliteit van de instructiemomenten is leerkrachtafhankelijk. Een groot aantal onderwijzers weet de instructies kort te houden. Indien dit niet het geval is, vermindert de belangstelling en de concentratie van de leerlingen. De onderwijzers zijn zich bewust van de noodzaak om activerende werkvormen aan te wenden. De mate waarin dit principe gerealiseerd wordt en waarin de leerlingen ook voldoende op concreet niveau handelen, is eveneens leerkrachtafhankelijk.

De school blijft zoeken naar aanpassingen van het aanbod en ontwikkelt een grotere diversiteit aan werkvormen en oefenmateriaal. Voor metend rekenen, meer bepaald voor kloklezen zijn een aantal onderwijzers op zoek naar een meer geschikte aanpak. De wijze waarop dit in het onderwijsleerpakket klasoverstijgend wordt aangepakt, voldoet volgens hen niet.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

De school plant voldoende onderwijstijd voor wiskunde. Door een adequate school- en klasorganisatie verlopen de lessen doorgaans vlot.

De klasgroepen worden uitzonderlijk hersamengesteld. Het is de bedoeling van de school om heterogene leerlingengroepen te maken. Door het inzetten van een zorgleerkracht zijn er vormen van co-teaching zodat er meer individuele remediëring mogelijk is.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school beschikt grotendeels over de nodige didactische materialen voor wiskunde. Voor de referentiematen zijn er schoolspecifieke afspraken gemaakt. Voor kloklezen zijn er niet overal geschikte analoge en digitale klasklokken beschikbaar. Ook klokken voor een efficiënt individueel gebruik zijn niet altijd voldoende voorhanden. De onderwijzers gebruiken de meeste materialen die het onderwijsleerpakket ter beschikking stelt voor klassikaal en individueel gebruik. Naast de aangekochte materialen maken de onderwijzers ook zelf didactische hulpmiddelen aan. Om de leerlingen te ondersteunen zijn er in de meeste klassen aan de wanden syntheses van leerstofgehelen aangebracht. Er zijn nog groeikansen om die uit te breiden, op elkaar af te stemmen en efficiënter te gebruiken.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De onderwijzers baseren zich vooral op de toetsen van het onderwijsleerpakket om de vorderingen van de leerlingen te meten en in kaart te brengen. Omwille van diverse redenen brengen de onderwijzers wijzigingen in de toetsen aan. Soms korten de onderwijzers de toetsen in omdat ze anders te veel tijd in beslag nemen. Deze aanpassingen zijn leerkrachtafhankelijk. Anderzijds breidt men het aantal evaluaties uit door eigen tussentijdse toetsen in te lassen. De leerlingen die aangepaste maatregelen genieten tijdens de lessen, mogen die ook gebruiken tijdens toetsen. De school neemt ook genormeerde toetsen af voor wiskunde in het kader van het leerlingvolgsysteem. De school neemt met de leerlingen van de zesde klas deel aan de eindtoetsen van de koepel. Ze doet dit op officiële wijze. De beschikbare evaluatiegegevens hiervan werden nog niet in teamverband besproken. De school weet dat er merkbare verschillen bestaan tussen de resultaten van de diverse toetsen. Een diepgaande analyse hiervan of van items die lager dan verwacht uitvallen, is nog niet gemaakt. Vanaf het derde leerjaar worden de leerlingen ook aangespoord om deel te nemen aan de testen van de Vlaamse Wiskunde Olympiade.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i>	De onderwijzers rapporteren met een score per domein. Elk domein krijgt daarbij een eigen gewicht. Het totaal wordt omgezet in een percentage. Daarnaast vermelden de onderwijzers per domein de mediaan. Hoewel het onderwijsleerpakket een minimaal te behalen cijfer per toets aanreikt, geeft de mediaan geen informatie of de leerlingen al dan niet de doelen bereiken.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De leerbegeleiding is in hoofdzaak in handen van de klasleerkrachten, daarbij ondersteund door de zorgleraren. Om de beginsituatie te bepalen, baseren ze zich op de gegevens van vorige schooljaren en houden ze ook overgangsgesprekken. Met de nabijgelegen kleuterschool van hetzelfde schoolbestuur is er een samenwerking om de overgang naar de eerste klas vlot te laten verlopen. Vrijwel alle kleuters vervolgen hun schoolloopbaan in deze lagere school. Door de onderlinge contacten hebben de onderwijzers relevante informatie over de nieuwkomers. De school biedt via een baso-fiche informatie ter beschikking van het secundair onderwijs. Een groot deel van de oud-leerlingen stroomt door naar de secundaire school van het schoolbestuur in Bornem. Uit de resultaten van de oud-leerlingen maakt de school op dat ze doorgaans een objectief advies geeft bij het studiekeuzeprocess bij de oudste leerlingen. Die hebben gemiddeld hoge slaagpercentages in het vervolgonderwijs. Er is diversiteit in de kwaliteit van de analyses die onderwijzers maken naar aanleiding van toetsen. Dit beperkt zich soms tot een fouteninventaris. Een kwalitatieve analyse op leerling- of klasniveau een grondiger beeld te krijgen van de verworven doelen en eventuele tekorten is niet altijd voorhanden. De zorgcoördinator maakt analyses van de toetsen van het leerlingvolgsysteem. De leerlingbesprekingen en het MDO (multidisciplinair overleg) dat hierna volgen richten zich vooral op het leerlingniveau.

Voor sommige leerlingen voorziet de school redicodi-maatregelen (remediëren-differentiëren-compenseren-dispenseren). Over de wenselijkheid en de aard van deze maatregelen is er overleg met de zorgleerkracht of de zorgcoördinator. Die bieden klasintern of –extern ook hulp aan leerlingen met leermoeilijkheden. Voor een beperkt aantal leerlingen wordt een aparte didactische leergang opgezet die soms afwijkt van wat het onderwijsleerpakket vooropstelt.

De school werkt ook samen met het CLB. De verwachtingen die de teamleden hebben bij deze begeleiding worden niet altijd ingelost.

**Professionalisering
Deskundigheidsbevordering**

*Interne expertise
Nascholingen*

De invoering van het nieuwe onderwijsleerpakket heeft alsnog geen aanleiding gegeven tot diepgaande reflectie over wat goed wiskundeonderwijs is. Een interessante nascholing uit het verleden heeft in een aantal klassen nog een positieve weerslag op het onderwijs in hoofdrekenen. Binnen het schoolteam is er weinig specifieke expertise-opbouw inzake wiskundeonderwijs. Er zijn een aantal naslagwerken voorhanden, maar het is niet duidelijk in welke mate de teamleden die gebruiken voor de optimalisering van hun didactische aanpak.

3.1.1.2 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wetenschappen en techniek in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is doorgaans evenwichtig en volledig samengesteld met voldoende aandacht voor verticale en horizontale samenhang. De onderwijzers brengen de natuur in de klas of maken met de leerlingen leerwandelingen. De studie van het leerplanteknik heeft in de meeste leerjaren ertoe geleid dat de leerlingen ervaringen kunnen opdoen met het technische proces en met technisch handelen.

3.1.1.3 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor mens en maatschappij in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is doorgaans evenwichtig en volledig samengesteld met de nodige aandacht voor verticale en horizontale samenhang. Via allerhande initiatieven maken een aantal onderwijzers werk van werkelijkheidsgericht onderwijs dat aansluit bij de leefwereld van de kinderen. In een aantal klassen krijgen kinderen echt kansen om actief te leren.

3.1.1.4 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

**Curriculum
Onderwijsaanbod**
*Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren*

De teamleden gebruiken de term 'wereldoriëntatie' (WO) om beide leergebieden te omvatten. Ze gebruiken doorgaans geen richtinggevend onderwijsleerpakket voor het onderwijsaanbod, maar ze stellen zelf de inhoud van lessen en thema's samen op basis van diverse bronnen. Om na te gaan of de inhoud voldoende afgestemd zijn op de verwachtingen van het leerplan onderzochten de teamleden enkele jaren terug het onderwijsaanbod per leerjaar. Na vergelijking met het leerplan werden diverse herschikkingen op klas- en op schoolniveau uitgevoerd. Zo werden overlappingsen en hiaten vermeden. Jaarlijks maakt één van de teamleden terug een overzicht van de behandelde thema's en verspreidt dit bij de collega's.

Op schoolniveau werd nog niet stilgestaan bij de wijze waarop de leergebiedoverschrijdende eindtermen op een meer planmatige wijze aan bod kunnen komen. Sommige onderwijzers integreren echter wel doelgericht vaardigheden en toepassingen van ICT en aspecten van leren leren in de lessen wereldoriëntatie. Voor sociale vaardigheden is er hernieuwde aandacht via een project waarbij maandelijks diverse attitudes in de kijker komen. De school besteedt hieraan op een positieve en opbouwende wijze aandacht en brengt maandpunten zichtbaar in het klas- en schoolbeeld. De onderwijzers hebben een voorbeeldrol inzake beleefde en vriendelijke omgangsvormen en correct gedrag.

Een aantal onderwijzers realiseren een samenhang tussen de verschillende domeinen van het leergebied wereldoriëntatie. In de meeste klassen blijft deze samenhang niet alleen beperkt binnen het leergebied maar is er ook een horizontale samenhang met andere leergebieden, onder meer met de leergebieden Nederlands en muzische vorming. Uitzonderlijk is er in een leerjaar minder aandacht voor de integratie van domeinen en is er eerder sprake van het traditioneel vakken gesplitst onderwijs. Voor verkeersopvoeding gebruikt de school een aparte methodiek. Tijdens leeruitstappen worden de verworven kennis en vaardigheden in de praktijk toegepast. Gezondheidsopvoeding is sterk gerelateerd met lichamelijke opvoeding. Op schoolniveau gaat heel wat aandacht naar zorg voor het milieu. Vooral in de bovenbouw besteden de onderwijzers systematisch aandacht aan de actualiteit.

Enkele onderwijzers zijn erg bedreven om opdrachten en werkvormen aan te bieden die het zelfgestuurd en actief leren van leerlingen bevorderen. In de meeste klassen geeft het wereldoriënterend onderwijs de leerlingen de kans om echte ervaringen op te doen in de omringende wereld.

Vorig schooljaar kreeg de leerplanimplementatie van het domein 'techniek' volop aandacht via onder andere teamnascholingen. De onderwijzers maakten kennis met de uitgangspunten van het leerplan. Ze kregen veel tips voor bruikbare lessen en de meeste collega's zetten die ook om in de klaspraktijk. Naast enkele kaderlessen komt techniek doorgaans geïntegreerd voor in de bestaande thema's. Per leerjaar maakten de onderwijzers afspraken om de bestaande planning aan te passen en techniek hierin een voorname plaats te geven. Dit is met uitzondering van één leerjaar ook grotendeels gerealiseerd. Tijdens de geobserveerde lessen zetten de onderwijzers de leerlingen met motiverende opdrachten aan tot technische geletterdheid en besteedden daarbij gerichte aandacht aan de basisprincipes van het leerplan: techniek begrijpen, hanteren en duiden. Het team van de lagere afdeling ging de volledigheid van het aanbod voor dit domein nog niet na.

De onderwijzers spannen zich in om via leeruitstappen de plaatselijke en de ruimere omgeving in het aanbod op te nemen en leerinhouden te duiden vanuit levensechte waarnemingen. Het team beschikt over een overzicht waarin de mogelijkheden van de onmiddellijke en ruimere schoolomgeving in kaart zijn gebracht. Het wordt vooral in één leerjaar erg functioneel gebruikt. Dit overzicht bevat nog geen oplijsting van specifieke verkeerssituaties in de omgeving van de school. In samenwerking met de ouders organiseert de school enkele acties om het vervoer naar de school veiliger te maken.

De openluchtklassen bieden een gevarieerd programma met oog voor de verschillende domeinen van wereldoriëntatie. Dit initiatief draagt volgens de leerkrachten eveneens bij tot de sociaal-emotionele ontplooiing van leerlingen.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over voldoende leermiddelen om de onderwijsdoelen voor WO te realiseren. Er is de mogelijkheid om nieuwe materialen aan te kopen. Dit is het geval voor techniek. De school past de tijds- en ruimtekaders aan de verwachtingen van het leerplan aan, al kan in vele klassen het functioneel gebruik ervan aan kwaliteit winnen. Een aantal elementen uit de schoolomgeving en de plaatselijke historie zijn in het schoolbeeld aanwezig.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Gericht op bijsturing

De evaluatie van WO is nog een werkpunt. De visie van het leerplan is nog niet op schoolniveau ter sprake gebracht. Er zijn weinig schoolspecifieke afspraken zodat de onderwijzers hier sterk autonoom handelen. Doorgaans is de evaluatie beperkt tot een schriftelijke toetsen die vooral kenniselementen bevatten. Het evalueren van vaardigheden en attitudes komt eerder weinig aan bod. De toetsen zijn niet gerelateerd aan leerplandoelen zodat het beheersingsniveau van de leerlingen niet in kaart wordt gebracht. De resultaten van de toetsen worden niet op klasniveau noch op schoolniveau geanalyseerd.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

Initiatieven voor de begeleiding van leerlingen zijn vooral te merken op klasniveau. De leerkrachten houden voldoende rekening met het ontwikkelingstempo en de beginsituatie van de leerlingen. Door een passend onderwijsaanbod verhogen de leerkrachten in het algemeen het welbevinden en de betrokkenheid van hun leerlingen. Tijdens de lessen krijgen de leerlingen doorgaans vlug feedback en onmiddellijke hulp. Uit gesprekken met teamleden blijkt dat een aantal leerlingen nood heeft aan ondersteuning bij het verwerven van studievaardigheden. De onderwijzers nemen diverse maatregelen om de studiehouding en de leerattitudes te bevorderen.

Evaluatie

Rapporteringspraktijk

De rapportering van WO is vaag. Per rapportperiode noteren de onderwijzers één score. Ze geven ook zelden bijkomende schriftelijke feedback.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school voert een actief beleid met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Ze verbetert op een systematische wijze de infrastructuur. Op het ogenblik staat de vernieuwing van het dak van blok D (de sportzaal en bijhorende lokalen) voor de deur. Op termijn wil de school de onderliggende lokalen vernieuwen en een nieuwe bestemming geven. De school voert systematisch de interne controles uit en volgt de externe controles op. Hoewel de school al heel wat geïnvesteerd heeft in de verbetering van de elektrische installaties, vraagt de opvolging van het recente keuringsverslag de aandacht. De school neemt voldoende initiatieven om de veiligheid van personeel en leerlingen te waarborgen.

Door gebruik van de wettelijke kanalen en via informele en formele contacten betreft de school het personeel bij het beleid.

De lokalen voldoen aan de normen voor bewoonbaarheid en veiligheid.

De school beschikt over alle wettelijk verplichte keuringsverslagen. De sanitaire installaties voldoen aan de hygiënische eisen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja

• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Het schoolteam heeft haar visie op deskundigheidsbevordering nog niet formeel geëxpliciteerd. Momenteel zoekt de school voor de gezamenlijke professionalisering naar een evenwicht tussen interne vorming (in de vorm van pedagogische studiedagen en op personeelsvergaderingen) en gezamenlijke bijscholingen door externen. Vanuit een formele schoolanalyse en bevragingen bij de teamleden kiezen deze vooral voor vormingsmomenten met een onmiddellijk nuttige waarde. De vele schoolprioriteiten verhinderen dat het schoolteam zich gezamenlijk en diepgaand professionaliseert. De school selecteert en expliciteert nog weinig specifieke doelen waardoor de kwaliteitscirkel moeilijk op gang komt. Zo wordt de prioriteit om meer werk te maken van een sterke klasdifferentiatie nog vrij eenzijdig ingevuld als klasinterne ondersteuning.
- Hoewel de directeur vanuit de functioneringsgesprekken individuele nascholing en andere professionaliseringsvormen aanmoedigt, is de frequentie waarmee de teamleden externe nascholing volgen, sterk wisselend. De directeur geeft op dat vlak zelf het goede voorbeeld.
- Het schoolteam heeft nog niet geëxpliciteerd over welke bijkomende vaardigheden alle teamleden moeten beschikken. Wel zijn er naar aanleiding van vernieuwing van ICT-materialen duidelijke afspraken gemaakt over het zich verder bekwamen op dat vlak. Met de kunstacademie loopt tevens een langetermijn-uitwisselingsproject, waarbij de teamleden bij beurtrol zich bijscholen op muzisch vlak.
- Ondersteuning** De ondersteuning op vlak van deskundigheidsbevordering is nog weinig structureel uitgebouwd. Toch lopen een aantal, soms prille initiatieven om het geleerde in de praktijk te brengen, en elkaar daarbij te ondersteunen. Het inzetten van zorgleraren is daar een kans toe. Verscheidene al dan niet tijdelijke werkgroepen hebben een wisselende en al dan niet blijvende impact op de onderwijsverbetering. Hospiteren, doelgerichte intervisie en co-teaching zijn leervormen die echter nog in de kinderschoenen staan. Een vrij recent initiatief is de oprichting van een met de secundaire school gemeenschappelijke ICT-cel, die vooral pragmatische ondersteuning verleent (digitaal schoolwerkplan, gebruik van digitale borden, gebruik van tablets...). Uit de analyse van het nascholingsplan blijkt dat de teamleden zich op vlak van zorgbegeleiding informeren of bijscholen als zij een leerling krijgen toegewezen met een specifieke nood.
- Om de personeelsvergaderingen vlotter te laten verlopen, en de leerkansen op die momenten te verhogen, heeft de directeur besloten deze bijeenkomsten per graad te organiseren. De onderwijzers geven aan dat dit een goede beslissing is geweest.

- Doeltreffendheid** Het schoolteam gaat nog weinig na welke de effecten zijn van het gevoerde nascholingsbeleid, of deze voldoende impact hebben op het didactisch handelen van de teamleden en of deze voldoende breed gedragen zijn. Vroegere initiatieven die dreigen te verwateren, krijgen evenwel soms een vervolg in een nieuwe aanpak, zoals bij sociale vaardigheden. Omdat de doelen vooraf weinig geëxpliciteerd worden, is het moeilijk om na te gaan of de effecten aan de verwachtingen voldoen. Het schoolteam heeft oog voor de evaluatie van gezamenlijke nascholingen, maar verdere implementatie komt veeleer schoorvoetend op gang.
- Ontwikkeling** Binnen het schoolteam leeft een zekere openheid om in te gaan op verwachtingen van de overheid, van de omgeving of vanuit de ouders. De gezamenlijk gevolgde nascholing voor techniek bijvoorbeeld is duidelijk een aanzet geweest om het onderwijsaanbod op dat vlak te verbeteren. Hetzelfde geldt voor het gebruik van ICT, al kan het didactische gebruik nog meer doordacht gebeuren. Sommige teamleden zullen echter een tandje moeten bijsteken en meer externe professionalisering volgen. Een aantal teamleden hebben specifieke expertise, maar ze wenden deze nog weinig aan op schoolniveau, om andere collega's te ondersteunen of te coachen.

4.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De school stelt zich tot doel de leerlingen zoveel mogelijk ontwikkelings- en leerkansen te bieden zodat die succesvol de overgang kunnen maken naar de verschillende stromen in het secundair onderwijs. Hiertoe ondersteunt het hele team via de leerbegeleiding zowel kinderen met leerachterstand als leervoorsprong. De school schaaft zich achter een actuele visie op basis van het zorgcontinuüm en de systematiek van het handelingsgericht werken. Hierin staat de titularis centraal in de zorgwerking. Uit het gesprek met het zorgteam blijkt duidelijk dat de leerbegeleiding vooral opgezet wordt op leerlingenniveau, maar dat het leerkrachten- en het schoolniveau in toenemende mate aandacht krijgen.
- Ondersteuning** De leerbegeleiding is een gedeelde verantwoordelijkheid tussen de titularissen of groepsleerkrachten en het zorgteam. Dit deelteam bestaat uit de zorgcoördinator en vier deeltijdse zorgleerkrachten. De zorgleerkrachten zijn toegewezen aan een specifiek leerjaar. De ondersteuning verschilt van klas tot klas en is afhankelijk van de noden van de leerlingen en de vragen van de klasleerkracht. Er is geregeld intern overleg tussen de leden van het zorgteam. Hierbij is er informatie-uitwisseling en communicatie, ook via digitale weg. Naast het veelvuldig informeel overleg met de klasleerkrachten is er een trimestriële leerlingenbespreking en hierop volgend een MDO (multidisciplinair overleg) over een selectie van de leerlingen. Tijdens dit overleg, waar ook de CLB-medewerker aanwezig is, worden interventies afgewogen. Met de diverse externe hulpverleners is er veelvuldig contact.

Binnen de preventieve basiszorg willen de groepsleraren enerzijds een positief en stimulerend klasklimaat realiseren en ook een degelijk uitgebouwde didactische aanpak ontwikkelen. Hierbij hoort ook in toenemende mate differentiatie in de instructie en het aanbieden van basis-, uitbreidings-, en verdiepingsleerstof om aan de verschillen tussen de leerlingen tegemoet te komen. Bij observaties tijdens de lessen blijkt dat er binnen de basiszorg kwaliteitsverschillen zijn tussen de onderwijzers. De efficiëntie van de instructie en de wijze waarop het klasmanagement een vlotte individualisering ondersteunt, zijn leerkrachtafhankelijk.

Naast de klastoetsen zijn er ook de testen van het leerlingvolgsysteem die de vorderingen voor technisch en begrijpend lezen, spelling en wiskunde in kaart brengen. Na het afnemen van de testen maakt de zorgcoördinator een analyse, die vooral gericht is op het leerlingenniveau. Relevante of markante gegevens komen in het leerlingdossier terecht. Hierin worden ook de conclusies en afspraken na een MDO genotuleerd.

Naast de basiszorg neemt de school voor een beperkt aantal leerlingen ook maatregelen in het kader van een verhoogde zorg. Het team werkt hiervoor samen met instellingen voor buitengewoon onderwijs (in het kader van geïntegreerd onderwijs), revalidatiecentra en individuele therapeuten. In toenemende mate is er ook aandacht voor leerlingen met psychosociale moeilijkheden en werkt men samen met psychologen of psychiaters.

Doeltreffendheid Omdat de school zich nog geen meetbare of aantoonbare doelen stelt voor de leerbegeleiding heeft het nog geen zicht op welke effecten ze wil bereiken binnen een specifieke periode. Toch gaat het zorgteam na, zowel door bespreking met de klasleraren als met de andere leden van het zorgteam, of de hulp voldoende effect heeft, en dit zowel voor leerproblemen als voor socio-emotionele problemen. Dat blijkt duidelijk uit de analyse van de verslagen van het zorgoverleg en het MDO.

Dit alles gebeurt veelal op leerlingniveau. Conclusies op leerkracht- of op schoolniveau en op langere termijn zijn minder gebruikelijk.

Ontwikkeling De school ontwikkelt gaandeweg een actuele schoolvisie rond zorg. De directeur geeft hiertoe sterke impulsen en schakelt ook de pedagogische begeleiding in.

Aandachtspunten zijn de professionalisering binnen het zorgteam en het in kaart brengen van de ondersteuningsnaden op leerkrachtniveau. Door de toenemende en steeds meer diverse zorgvragen op het vlak van leer- en sociaalemotionele begeleiding is het een constante uitdaging voor de school om het evenwicht te bewaren tussen het ingaan op zorgnaden van de leerlingen en het bewaken van de grenzen van de draagkracht van leerkrachten.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Het dagelijks beleid van de school ligt in handen van een toegewijde directeur die in samenwerking met het zorgteam en andere teamleden richting geeft aan het schoolleven. De onderwijzers waarderen de werkkraft, de betrokkenheid en de bezorgdheid van de directeur. De school ligt hem nauw aan het hart. De directeur geeft de leerkrachten ruimte in hun taakuitvoering en geeft hen voldoende kansen om initiatieven te nemen en uit te werken. Via de weg van de geleidelijkheid wil hij vernieuwingen introduceren. De teamleden ervaren dat hij de uitgezette richting in het oog houdt en de traditionele opvoedkundige waarden waarachter het team en vele ouders zich kunnen scharen, bewaakt. Via de werkgroepen is er participatie in het beleid, zowel op onderwijsinhoudelijk als op praktisch vlak. De directeur tracht via functioneringsgesprekken, doorloop- en klasbezoeken voeling te houden met de werkvloer. Regelmatig neemt hij bij afwezigheid van de titularis de klassen. Uit gesprekken blijkt dat de teamleden zich erg betrokken voelen bij de school.
- Visieontwikkeling** Op basis van het pedagogisch project en de zorgvisie profileert de school zich als een gestructureerde en warme leer- en leefgemeenschap. Er is daadwerkelijk oog voor het welbevinden van de leerlingen en de andere participanten. Uit gesprekken blijkt de bezorgdheid voor de familiale sfeer ondanks de schoolgrootte. De onderwijskundige prioriteiten worden gekozen na bespreking van de noden van de leerlingen of knelpunten in de dagelijkse werking. De schoolleiding tracht veeleer vanuit informele gesprekken en concrete acties op klasniveau de visie van de school te expliciteren. De bespreking van visieteksten, met uitzondering voor de zorg, en de confrontatie met de eigen onderwijskwaliteit, gebeurt nog weinig.
- Besluitvorming** De besluitvorming gebeurt in consensus. De voorbereiding van de personeelsvergaderingen gebeurt volgens de geëigende procedures. Sinds vorig schooljaar organiseert de directeur meerdere malen de personeelsvergadering per graad, wat volgens de teamleden de efficiëntie en de besluitvormen positief beïnvloedt. Uit de verslaggeving kan niet steeds afgeleid worden welke beslissingen zijn genomen. Een aantal daarvan zijn wel duidelijk terug te vinden in het schoolwerkplan.
- Kwaliteitszorg** Via de prioriteitenwerking zet de school in op de verbetering van haar onderwijs. Uit gesprekken en documenten blijkt dat er een vrij groot aantal prioriteiten op de agenda staan. Dit hindert een grondige implementatie van vernieuwingen. De resultaten van oud-leerlingen in het vervolgonderwijs, het geringe aantal zittenblijvers en een beperkte uitstroom maken dat de school de eigen kwaliteit hoog inschat. Het team staat open om knelpunten aan te pakken. De school neemt met de leerlingen van het zesde leerjaar traditioneel deel aan een externe eindtoets van de eigen koepel.

- Talenbeleid** Op basis van de informatie uit de nabijgelegen autonome kleuterschool van hetzelfde schoolbestuur detecteert het schoolteam de talige noden van de leerlingen die instromen in het eerste leerjaar. Van leerlingen die het Nederlands minder machtig zijn, neemt de school een taalvaardigheidstoets af. Op basis van de informatie organiseert de school voor leerlingen die de onderwijstaal minder goed beheersen, gedurende enkele momenten per week een taalbad, waarbij het accent ligt op het actief spreken. De onderwijzers zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. De onderwijzers bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen, of ondersteunen hen als talige taken een obstakel voor het leren vormen. De onderwijzers hanteren in de verschillende leergebieden werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. Een aantal onderwijzers volgde nascholing over een coöperatieve werkvorm. De meeste onderwijzers houden bij de inschatting van de resultaten van toetsen rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. De school zet in op taalinitiatie Frans. Op een speelse muzische wijze maken de leerlingen kennis met de Franse taal. Vanaf het vijfde leerjaar organiseert de school het formeel onderwijs Frans. In de school gaat nog weinig aandacht naar talensensibilisering. De school neemt de nodige initiatieven om met de ouders te communiceren. De schriftelijke communicatie gebeurt grotendeels per mail, onder meer met 'informatiefjes'. Om te communiceren met ouders die het Nederlands niet machtig zijn, zoekt de school praktische oplossingen.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data en brengt de meest relevante noden van alle leerlingen in kaart. De school heeft een correct zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar, en dit zonder leerachterstand op te lopen, en zet acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft zicht op de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven maar formuleert hiertoe geen operationele korte- en/of langetermijndoelen om deze zorg voor en de gelijke onderwijskansen van alle leerlingen te garanderen. De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team eerder algemene doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten aan op de schoolvisie.
- Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid in beperkte mate aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De school heeft een kwaliteitsvol onderwijsaanbod voor wiskunde.
- Het aanbod voor techniek is via een verbetertraject sterk verbreed.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school werkt aan een adequate leerbegeleiding met een duidelijke structuur en gedeelde verantwoordelijkheden.
- De differentiërende maatregelen zorgen ervoor dat de leerlingen meer leerkansen op maat krijgen voor wiskunde.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam ondersteunt sterk het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen.
- Het leiderschap is duidelijk gestructureerd en is gericht op participatie en gedelegeerde verantwoordelijkheden.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De school kan via een klasoverstijgende aanpak het onderwijs in kloklezen optimaliseren.
- De school kan de didactische aanpak voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek van verschillende teamleden meer afstemmen op de uitgangspunten van het leerplan.
- De school kan de evaluatie van mens en maatschappij en wetenschappen en techniek meer afstemmen op de verwachtingen van het leerplan.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school kan de onderwijskundige vaardigheden van de onderwijzers in kaart brengen en indien nodig coaching en ondersteuning voorzien.
- De school kan de continuïteit in de huidige zorgwerking bewaken en de professionalisering van de zorgleerkrachten en klasleerkrachten op dat vlak verder ondersteunen.
- De school kan nagaan wat de grenzen van haar draagkracht zijn inzake leerbegeleiding en dit duidelijk communiceren.
- De school kan bij het uitbouwen van haar deskundigheidsbeleid duidelijke doelen en gewenste effecten vooropstellen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school kan voor het zorgbeleid operationele korte- en langetermijndoelen formuleren die een evaluatie mogelijk maken.
- De school kan op basis van de beschikbare gegevens een effectief outputbeleid uitbouwen.
- De school kan bij de invoering van didactische vernieuwingen duidelijke verwachtingen formuleren naar teamleden over de gewenste implementatie op klasniveau.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het lager onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Willy DE HERDT de inspecteur-verslaggever	Dirk BOEYKENS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	